

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental Research) ชนิดวัดก่อนและหลังการทดลอง (Pretest-Posttest with Control Group Design) และเปรียบเทียบผลหลังการทดลองระหว่างกลุ่มควบคุมกับกลุ่มทดลอง เพื่อศึกษาผลก่อนการผ่าตัดโดยใช้สื่อวีดิทัศน์กับคู่มือการให้ยา ระวังความรู้สึกโดยวิธีการนวดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลังในผู้ป่วยศัลยกรรม โรงพยาบาล ประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีระยะเวลาการดำเนินการวิจัย ระหว่างเดือนพฤษภาคม 2558 ถึงเดือนกรกฎาคม 2558

1. ขั้นตอนการวิจัย

1.1 แบบแผนการวิจัย

กลุ่มทดลอง O₁ _____ X1 _____ O₂

กลุ่มควบคุม O₃ _____ - _____ O₄

โดยกำหนดให้

O1 หมายถึง การเก็บข้อมูลการรับรู้การให้ยา ระวังความรู้สึกโดยวิธีการนวดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง ความวิตกกังวล และความเครียดของผู้ป่วย ก่อนได้รับข้อมูลการให้ยา ระวังความรู้สึกโดยวิธีการนวดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลังผ่านสื่อวีดิทัศน์ร่วมกับคู่มือ ในกลุ่มทดลอง

O2 หมายถึง การเก็บข้อมูลการรับรู้การให้ยา ระวังความรู้สึกโดยวิธีการนวดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง ความวิตกกังวล ความเครียด และการปฏิบัติตัวของผู้ป่วย หลังได้รับข้อมูลการให้ยา ระวังความรู้สึกโดยวิธีการนวดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลังผ่านสื่อวีดิทัศน์ร่วมกับคู่มือ และความพึงพอใจสื่อวีดิทัศน์ร่วมกับคู่มือ ในกลุ่มทดลอง

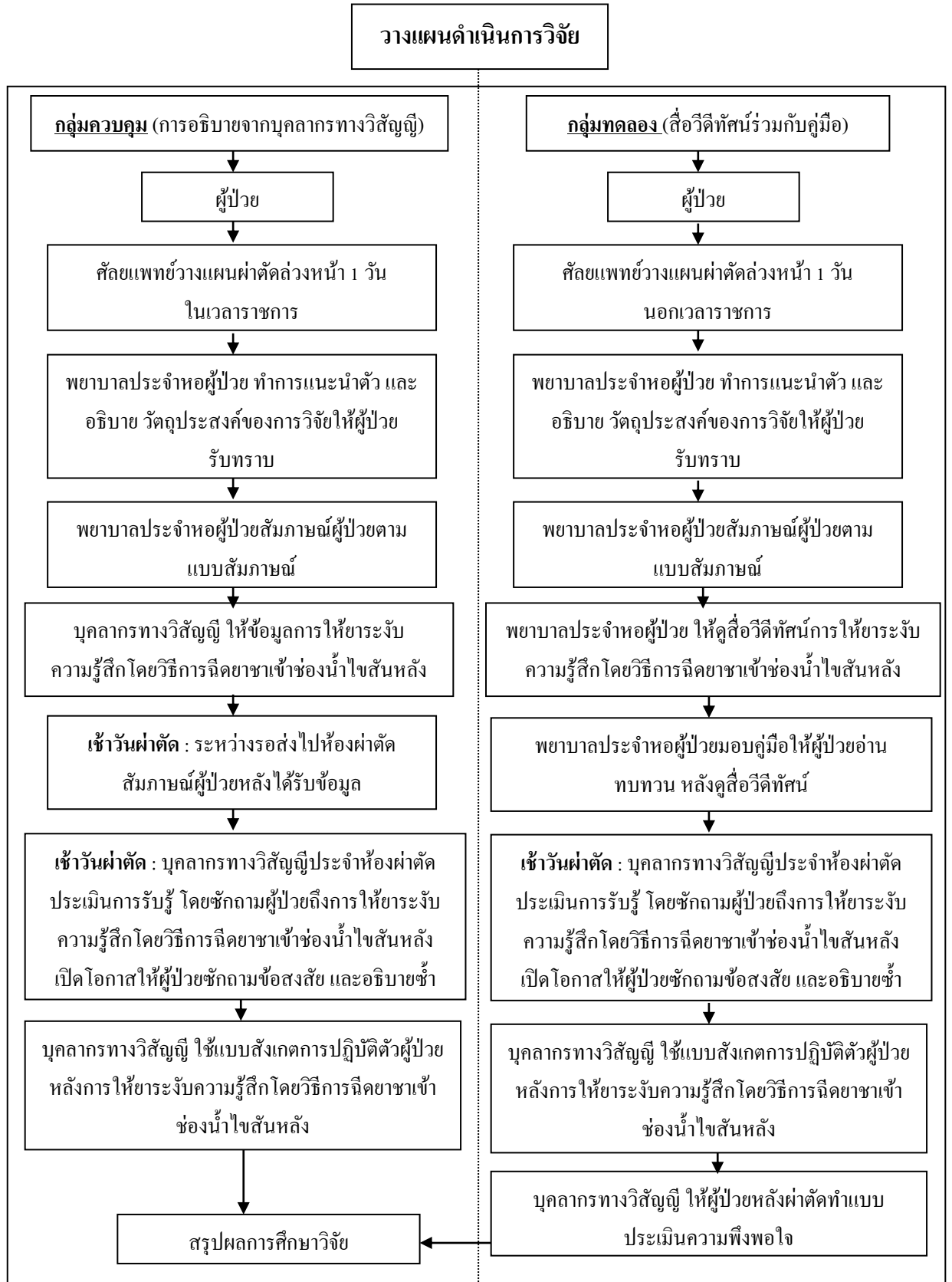
O3 หมายถึง การเก็บข้อมูลการรับรู้การให้ยา ระวังความรู้สึกโดยวิธีการนวดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง ความวิตกกังวล และความเครียดของผู้ป่วย ก่อนได้รับข้อมูลการให้ยา ระวังความรู้สึกโดยวิธีการนวดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลังผ่านการอธิบายโดยบุคคลากรทางวิสัญญี ในกลุ่มควบคุม

O4 หมายถึง การเก็บข้อมูลการรับรู้การให้ยาระงับความรู้สึกโดยวิธีการฉีดยาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง ความวิตกกังวล ความเครียด และการปฏิบัติตัวของผู้ป่วย หลังได้รับข้อมูลการให้ยาระงับความรู้สึกโดยวิธีการฉีดยาเข้าช่องน้ำไขสันหลังผ่านการอธิบายโดยบุคลากรทางวิสัญญี ในกลุ่มควบคุม

X1 หมายถึง รูปแบบการให้ข้อมูลการให้ยาระงับความรู้สึกโดยวิธีการฉีดยาเข้าช่องน้ำไขสันหลังผ่านสื่อวีดิทัศน์ร่วมกับคู่มือ

โดยขั้นตอนการวิจัยดังกล่าวมีแบบการวิจัยดังภาพที่ 3.1

ภาพที่ 3.1 แผนภูมิแสดงขั้นตอนการศึกษา

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มผู้ป่วยที่เข้ารับการผ่าตัดแผนก ศัลยกรรม โรงพยาบาลประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในช่วงเวลาที่ศึกษาตั้งแต่เดือน พฤษภาคม 2558 ถึงเดือนกรกฎาคม 2558 โดยกำหนดคุณสมบัติของประชากรที่นำมาศึกษา ดังนี้

- 1) เกณฑ์การคัดเข้า (Inclusion criteria) ดังนี้
 - (1) มีอายุระหว่าง 18-60 ปี
 - (2) สามารถอ่านออกเขียนได้ มีการรับรู้และสติสัมปชัญญะดีสามารถสื่อความหมายเข้าใจได้
 - (3) เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลแบบวางแผนล่วงหน้า 1 วันก่อนผ่าตัดนอก และในเวลาราชการ
 - (4) สามารถให้ข้อมูลได้ และมีความสามารถในการได้ยินและการมองเห็นปกติ
 - (5) ไม่มีโรคประจำตัวหรือโรคแทรกซ้อนอื่นๆ เช่น โรคจิต โรคปอด โรคไต โรคตับ โรคหัวใจ โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง เป็นต้น
 - (6) ไม่ได้รับยากลุ่มระงับประสาทหรือยาคลายความวิตกกังวลทุกชนิดในระยะก่อนผ่าตัดและขณะผ่าตัด
 - (7) ไม่เคยมีประวัติได้รับการให้ยาระงับความรู้สึกโดยวิธีการฉีดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง
- 2) เกณฑ์ในการคัดออก (Exclusion criteria) มีดังนี้
 - (1) ไม่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์การคัดเข้า
 - (2) มีอาการบาดเจ็บที่คอและศีรษะอย่างรุนแรง
 - (3) ได้รับการผ่าตัดสมองและกระดูกไขสันหลัง
 - (4) มีประวัติอัมพาตที่แขน ขา ก่อนได้รับการผ่าตัดหรือหลังการผ่าตัด
 - (5) มีประวัติกระดูกสันหลังผิดปกติอย่างรุนแรง
 - (6) มีการติดเชื้อบริเวณหลัง
 - (7) มีประวัติทางระบบประสาท
 - (8) ไม่ยินยอมและให้ความร่วมมือ

3.2.2 การคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบผลของการใช้สื่อวีดิทัศน์ร่วมกับคู่มือ ต่อการรับรู้ ความวิตกกังวล ความเครียด และการปฏิบัติตัวของผู้ป่วยที่เข้ารับการผ่าตัดด้วยการให้ยาระงับความรู้สึกโดยวิธีการนิตยาศาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ซึ่งกลุ่มทดลองเป็นกลุ่มที่ได้รับข้อมูลการให้ยาระงับความรู้สึกโดยวิธีการนิตยาศาเข้าช่องน้ำไขสันหลังผ่านสื่อวีดิทัศน์ร่วมกับคู่มือ ผู้วิจัยได้คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ใช้สูตรการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ของ Cohen (1977 cited in Polit, 1996: 141) ดังนี้

1) กำหนดค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 95 % ($\alpha = 0.05$) กำหนดอำนาจการทดสอบ (Power Analysis) = 0.99

2) กำหนดค่าอิทธิพล (Effect Size) 0.99 จากงานวิจัยที่คล้ายคลึงกันของ Chuntharapat S et al., (2008: 123-33) ที่ศึกษาผลของโปรแกรมโยคะต่อความสุขสบายของมารดาในระยะตั้งครรภ์ ซึ่งจากการวิเคราะห์งานวิจัยในครั้งนี้ ได้ขนาดอิทธิพล เท่ากับ 0.99

3) จากนั้นนำมาแทนค่าในสูตรดังนี้

$$N = \lambda / f^2$$

โดย N หมายถึง จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

λ หมายถึง ค่าอำนาจการทดสอบที่ระดับ 95 % ($\alpha = 0.05$)

f^2 หมายถึง ค่าขนาดอิทธิพลความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม (Effect Size) จากการเปิดตารางได้ $\lambda = 23.5$ จากสูตร

$$N = 23.5 / 0.99$$

$$N = 23.74$$

ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้คือ 23.74 แต่ในระหว่าง เก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2557 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2558 เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้เป็นผลดีต่อผู้ป่วยจึงได้กลุ่มทดลอง 30 ราย และกลุ่มกลุ่มควบคุม 30 ราย รวมทั้งหมด 60 ราย

3.2.3 พื้นที่ในการศึกษาวิจัย

หอผู้ป่วยศัลยกรรม โรงพยาบาลประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

3.2.4 ระยะเวลาในการศึกษาวิจัย

พฤษภาคม 2558 ถึงเดือนกรกฎาคม 2558

3.2.5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีจำนวน 2 ชุด คือ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง และ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1) เครื่องมือที่ใช้ดำเนินการวิจัย ได้แก่ สื่อวีดิทัศน์และคู่มือการให้ยาระงับความรู้สึกโดยวิธีการนึดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยศึกษาและทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้ยาระงับความรู้สึกโดยวิธีการนึดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง โดยเลือกการให้ข้อมูลผ่านสื่อวีดิทัศน์เพราะมีเนื้อหาชัดเจน เข้าใจง่าย และมีความต่อเนื่องตามลำดับแนวทางการให้ยาระงับความรู้สึกโดยวิธีการนึดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง ความยาวของสื่อวีดิทัศน์ไม่เกิน 10 นาที และคู่มือที่มีเนื้อหาคล้ายกับสื่อวีดิทัศน์ ขนาดภาพเท่ากับ 20 x 14 เซนติเมตร (ขนาดครึ่งของกระดาษเอสี่ เพื่อให้ผู้ป่วยได้อ่านทบทวนหลังการดูสื่อวีดิทัศน์ สื่อทั้งสองมีเนื้อหาประกอบไปด้วย วิธีการนึดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง ประโยชน์ของการให้ยาระงับความรู้สึกโดยวิธีการนึดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง การดูแลก่อน ระหว่าง และหลังการให้ยาระงับความรู้สึก การดูแลต่อเนื่องในห้องพักฟื้น ภาวะแทรกซ้อนจากการให้ยาระงับความรู้สึกโดยวิธีการนึดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง รวมถึงการประเมินความปลอดภัยหลังผ่าตัด โดยมีขั้นตอนการสร้างสื่อวีดิทัศน์ ดังนี้

(1) ดำเนินกิจกรรมการสร้างสื่อวีดิทัศน์และคู่มือร่วมกับวิสัญญีแพทย์และวิสัญญีพยาบาลในหน่วยงาน โดยการกำหนดหัวข้อเค้าโครงเรื่อง ขอบเขตเนื้อหา รูปแบบของสื่อวีดิทัศน์ และคู่มือที่จะดำเนินการสร้าง

(2) ร่างบทวีดิทัศน์และคู่มือ โดยทำการจัดลำดับความสำคัญของเนื้อหา ก่อนหลัง ให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับเนื้อหาข้อมูลของวิธีการให้ยาระงับความรู้สึกโดยวิธีการนึดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง

(3) ถ่ายทำวีดิทัศน์ ตัดต่อ บันทึกเสียง มีความชัดเจนทั้งภาพ เสียงและตัวอักษร

(4) นำสื่อวีดิทัศน์และคู่มือ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา วิธีดำเนินการ รูปภาพประกอบและอุปกรณ์ให้ความรู้ก่อนผ่าตัด

(5) นำสื่อวีดิทัศน์และคู่มือ มาทำการปรับปรุง แก้ไข ก่อนนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ซึ่งประกอบด้วย วิสัญญีแพทย์ 1 ท่าน วิสัญญีพยาบาลระดับชำนาญการ 1 ท่าน และผู้ชำนาญด้านสุขศึกษา 1 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา วิธีดำเนินการ รูปภาพประกอบ และอุปกรณ์ให้ความรู้ก่อนผ่าตัดตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม

(6) นำสื่อวีดิทัศน์และคู่มือ ที่แก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับผู้ป่วยที่สัลยแพทย์วางแผนล่วงหน้า 1 วันก่อนผ่าตัด (elective case) จำนวน 10 ราย เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความชัดเจนของสื่อวีดิทัศน์และคู่มือ (แบบประเมินตามภาคผนวก)

2) เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัยนี้ แบ่งออกเป็นสองฉบับ ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลก่อนและหลังให้ข้อมูลการให้ยาระงับความรู้สึกโดยวิธีการนิตยชาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง ในกลุ่มควบคุมมีจำนวน 3 ชุด ประกอบด้วย 1) แบบสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไป แบบสัมภาษณ์การรับรู้การให้ยาระงับความรู้สึกโดยวิธีการนิตยชาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง ความวิตกกังวล 2) แบบประเมินความเครียดด้วยตนเอง และ 3) และแบบบันทึกการปฏิบัติตัว กลุ่มทดลอง ใช้แบบสัมภาษณ์ จำนวน 4 ชุด โดยใช้ชุดที่ 1-3 เหมือนกับกลุ่มควบคุม และเพิ่มชุดที่ 4 คือ แบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจหลังให้ข้อมูลผ่านสื่อวีดิทัศน์ร่วมกับคู่มือ

ชุดที่ 1 ประกอบไปด้วย

(1) แบบสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วยก่อนผ่าตัด ประกอบด้วย ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ป่วยเกี่ยวกับ เพศ อายุ เชื้อชาติ ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพสมรส เป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) มีจำนวน 9 ข้อ

(2) ส่วนที่ 2 แบบสัมภาษณ์การรับรู้การให้ยาระงับความรู้สึกโดยวิธีการนิตยชาเข้าช่องน้ำไขสันหลังผ่านการอธิบายโดยบุคลากรทางวิสัญญี จำนวน 10 ข้อ ลักษณะคำตอบคือ

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้คะแนน 5 คะแนน
เห็นด้วยมาก	ให้คะแนน 4 คะแนน
เห็นด้วยค่อนข้างมาก	ให้คะแนน 3 คะแนน
เห็นด้วยน้อย	ให้คะแนน 2 คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้คะแนน 1 คะแนน

การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยของคะแนนการรับรู้การให้ยาระงับความรู้สึกโดยวิธีการนิตยชาเข้าช่องน้ำไขสันหลังของผู้ป่วยก่อนผ่าตัด แบ่งเป็น 3 ระดับ โดยหลักการแบ่งอันตรายมากขึ้นโดยการนำเอาค่าต่ำสุดลบด้วยค่าสูงสุดแล้วหารด้วยจำนวนช่วงหรือระดับที่ต้องการวัดผล ดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์, 2538 อ้างถึงในอารุณี อัสวสุภฤกษ์, 2547) ดังนี้

คะแนนระหว่าง	10-20	แสดงว่ามีการรับรู้ในระดับต่ำ
คะแนนระหว่าง	21-30	แสดงว่ามีการรับรู้ในระดับปานกลาง
คะแนนระหว่าง	31=50	แสดงว่ามีการรับรู้ในระดับสูง

(3) ส่วนที่ 3 แบบสัมภาษณ์ความวิตกกังวลเกี่ยวกับการได้รับยาระงับความรู้สึกโดยวิธีการฉีดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง มีชื่อเรียกว่า The State Anxiety ของสปีลเบอร์เกอร์ คอร์เซท และคัสซัน (อ้างถึงในวรรณุช ฤทธิธรรม และสมพร ชิน โนรส, 2556: 75-87) มาประเมินความวิตกกังวลของผู้ป่วย แบบประเมินความวิตกกังวลของสเตท ประกอบด้วยคำถาม 20 ข้อ เป็นความรู้สึกทางบวก 10 ข้อ และความรู้สึกทางลบ 10 ข้อ คำถามแต่ละข้อจะวัดความรู้สึกเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 4 ระดับ ตั้งแต่ 1 ถึง 4 คะแนน การให้คะแนนแต่ละข้อขึ้นอยู่กับลักษณะข้อความดังนี้

ความรู้สึกทางบวก

มีมากที่สุด	ให้	1	คะแนน
มีค่อนข้างมาก	ให้	2	คะแนน
มีบ้าง	ให้	3	คะแนน
ไม่มีเลย	ให้	4	คะแนน

ความรู้สึกทางลบ

มีมากที่สุด	ให้	4	คะแนน
มีค่อนข้างมาก	ให้	3	คะแนน
มีบ้าง	ให้	2	คะแนน
ไม่มีเลย	ให้	1	คะแนน

สำหรับคะแนนรวมความวิตกกังวลขณะเผชิญสถานการณ์ จากแบบวัดอยู่ในช่วง 20-80 คะแนน คะแนนต่ำสุด 20 คะแนน และคะแนนสูงสุด 80 คะแนน ผู้วิจัยแบ่งช่วงคะแนนเป็น 3 ช่วง ตามหลักการแบ่งอันตรายภาคชั้น โดยการนำเอาค่าต่ำสุดลบด้วยค่าสูงสุด แล้วหารด้วยจำนวนช่วงหรือระดับที่ต้องการวัดผล ดังนี้ (อารุณี อัสวสุภฤกษ์, 2547)

คะแนนเฉลี่ย 20-40 หมายถึง มีความวิตกกังวลน้อย

คะแนนเฉลี่ย 41-60 หมายถึง มีความวิตกกังวลปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 61-80 หมายถึง มีความวิตกกังวลมาก

ชุดที่ 2 ประกอบไปด้วย

แบบการประเมินความเครียดด้วยตนเองเกี่ยวกับการได้รับยาระงับความรู้สึกโดยวิธีการฉีดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง ผู้วิจัยได้นำแบบประเมินความเครียดของกรมสุขภาพจิต มี

ลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ จำนวน 20 ข้อ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน และการแปลความหมายดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน

เป็นประจำ	4	คะแนน
เป็นบ่อย	3	คะแนน
เป็นครั้งคราว	2	คะแนน
ไม่เคยเลย	1	คะแนน

การแปลความหมายของคะแนนเพื่อจัดระดับความเครียดเป็น 3 ระดับ โดยใช้คะแนนรวม และการประเมินแบบอิงเกณฑ์ (Criterion Reference) ดังนี้

คะแนน 0-24	หมายถึง	เครียดน้อย
คะแนน 25-42	หมายถึง	เครียดปานกลาง
คะแนน 43-62	หมายถึง	เครียดสูง
คะแนน 63 ขึ้นไป	หมายถึง	เครียดรุนแรง

ชุดที่ 3 ประกอบไปด้วย

(1) แบบบันทึกและสังเกตการปฏิบัติตัวของผู้ป่วยเมื่อได้รับข้อมูลการให้ยาระงับความรู้สึกโดยวิธีการฉีดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลังผ่านการอธิบายโดยบุคลากรทางวิสัญญี (สำหรับบุคลากรทางวิสัญญี) โดยบุคลากรทางวิสัญญี เป็นผู้ดำเนินการลงข้อมูลที่ได้จากการบันทึกและสังเกต โดยศึกษาจากแฟ้มประวัติผู้ป่วยและสังเกตการปฏิบัติตัวของผู้ป่วย แบ่งเป็น 3 ตอน คือ การปฏิบัติตัวก่อน ระหว่าง และหลังให้ข้อมูลการให้ยาระงับความรู้สึกโดยวิธีการฉีดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง โดยการประเมินเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 4 ระดับ ตั้งแต่ 1 ถึง 4 คะแนน การให้คะแนนแต่ละข้อขึ้นอยู่กับลักษณะของข้อความดังนี้

ได้ทั้งหมด	ให้ 4 คะแนน
ได้	ให้ 3 คะแนน
น้อย	ให้ 2 คะแนน
ไม่ได้เลย	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

คะแนนระหว่าง 31-56 การปฏิบัติตัวได้ระดับสูง

คะแนนระหว่าง 21-30 การปฏิบัติตัวได้ระดับปานกลาง

คะแนนระหว่าง 0-20 การปฏิบัติตัวได้ระดับต่ำ

ชุดที่ 4 ประกอบไปด้วย

แบบประเมินความพึงพอใจ รูปแบบการให้ข้อมูลวิธีการให้ยาระงับความรู้สึกการฉีดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลังผ่านสื่อวีดิทัศน์ร่วมกับคู่มือ จำนวน 22 ข้อ โดยความพึงพอใจระดับต่างๆ มีความหมายดังนี้

พึงพอใจมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
พึงพอใจมาก	ให้	4	คะแนน
พึงพอใจปานกลาง	ให้	3	คะแนน
พึงพอใจน้อย	ให้	2	คะแนน
พึงพอใจน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์ในการแปลความหมายคะแนนเฉลี่ย คะแนนความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อสื่อวีดิทัศน์ร่วมกับคู่มือการให้ยาระงับความรู้สึกโดยวิธีการฉีดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลังก่อนผ่าตัด แบ่งเป็น 5 ระดับ (ประคอง วรรณสูตร, 2542) ดังนี้

คะแนน 1.00-1.49 คะแนน หมายถึง ผู้ป่วยพึงพอใจน้อยที่สุด

คะแนน 1.50-2.49 คะแนน หมายถึง ผู้ป่วยพึงพอใจน้อย

คะแนน 2.50-3.49 คะแนน หมายถึง ผู้ป่วยพึงพอใจปานกลาง

คะแนน 3.50-4.49 คะแนน หมายถึง ผู้ป่วยพึงพอใจมาก

คะแนน 4.50-5.00 คะแนน หมายถึง ผู้ป่วยพึงพอใจมากที่สุด

3.3 ผลการหาความตรงตามเนื้อหาและความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ (Content validity and reliability) ประกอบไปด้วย

3.3.1 แบบสัมภาษณ์การรับรู้การให้ยาระงับความรู้สึกโดยวิธีการฉีดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์การรับรู้ที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ประกอบด้วย วิทยาลัยแพทย์ 1 ท่าน วิทยาลัยพยาบาลระดับชำนาญการ 1 ท่าน และวิทยาลัยพยาบาลระดับชำนาญการ 1 ท่าน ตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแล้ว และให้ข้อเสนอแนะนำมาปรับปรุงเนื้อหาและคำนวณหาค่าดัชนีความตรงตามด้านเนื้อหาของเครื่องมือ (content validity index (CVD)) ได้เท่ากับ 0.879 หลังจากผ่านการทดสอบความตรงตามเนื้อหา ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์การรับรู้ไปทดลองใช้กับผู้ป่วยที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำนวน 10 ราย ในโรงพยาบาลประจวบคีรีขันธ์ หลังจากนั้นนำผลที่

ได้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.891

3.3.2 แบบสัมภาษณ์ความวิตกกังวลเกี่ยวกับการได้รับยาระงับความรู้สึกโดยวิธีการฉีดยาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ความวิตกกังวลที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ประกอบด้วย วิชาญแพทย์ 1 ท่าน วิชาญพยาบาลระดับชำนาญการ 1 ท่าน และวิชาญพยาบาลระดับชำนาญการ 1 ท่าน ตรวจสอบหลังจากผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแล้ว และให้ข้อเสนอแนะนำมาปรับปรุงเนื้อหาและคำนวณหาค่าดัชนีความตรงตามด้านเนื้อหาของเครื่องมือ (content validity index (CVI)) ได้เท่ากับ 0.897 หลังจากผ่านการทดสอบความตรงตามเนื้อหา ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ความวิตกกังวลไปทดลองใช้กับผู้ป่วยที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำนวน 10 ราย ในโรงพยาบาลประจวบคีรีขันธ์ หลังจากนั้นนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.877

3.3.3 แบบสัมภาษณ์การประเมินความเครียดด้วยตนเอง ผู้วิจัยใช้แบบการประเมินความเครียดด้วยตนเองของกรมสุขภาพจิต

3.3.4 แบบบันทึกและสังเกตการปฏิบัติตัวของผู้ป่วยหลังได้รับข้อมูลการให้ยาระงับความรู้สึกโดยวิธีการฉีดยาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง ผู้วิจัยนำแบบบันทึกและสังเกตการปฏิบัติตัวของผู้ป่วย ที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ประกอบด้วยวิชาญแพทย์ 1 ท่าน วิชาญพยาบาลระดับชำนาญการ 1 ท่าน และวิชาญพยาบาลระดับชำนาญการ 1 ท่าน ตรวจสอบหลังจากผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแล้วและให้ข้อเสนอแนะนำมาปรับปรุงเนื้อหาและคำนวณหาค่าดัชนีความตรงตามด้านเนื้อหาของเครื่องมือ (content validity index (CVI)) ได้เท่ากับ 0.896 หลังจากผ่านการทดสอบความตรงตามเนื้อหา ผู้วิจัยนำแบบบันทึกและสังเกตการปฏิบัติตัวไปทดลองใช้กับผู้ป่วยที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำนวน 10 ราย ในโรงพยาบาลประจวบคีรีขันธ์ หลังจากนั้นนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.873

3.3.5 แบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจหลังได้รับข้อมูลผ่านสื่อวีดิทัศน์ร่วมกับคู่มือ ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจของผู้ป่วยหลังได้รับข้อมูลการให้ยาระงับความรู้สึกโดยวิธีการฉีดยาเข้าช่องน้ำไขสันหลังผ่านสื่อวีดิทัศน์ร่วมกับคู่มือ ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ประกอบด้วย วิชาญแพทย์ 1 ท่าน วิชาญพยาบาลระดับชำนาญการพิเศษ 1 ท่าน และวิชาญพยาบาลระดับชำนาญการ 1 ท่าน ตรวจสอบหลังจากผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแล้ว และให้ข้อเสนอแนะนำมาปรับปรุงเนื้อหาและ

คำนวณค่าดัชนีความตรงตามด้านเนื้อหาของเครื่องมือ (Content Validity index (CVI)) ได้เท่ากับ 0.856 หลังจากผ่านการทดสอบความตรงตามเนื้อหา ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจไปทดลองใช้กับผู้ป่วยที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำนวน 10 ราย ในโรงพยาบาลประจวบคีรีขันธ์ แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีทดสอบ คือ สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbrach's Alpha Coefficient) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.869

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยบุคคลากรทางวิสัญญีและพยาบาลประจำหอผู้ป่วย ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.4.1 ขั้นตอนการดำเนินการก่อนวิจัย

1) ผู้วิจัยทำหนังสือถึงคณะกรรมการจริยธรรม ผ่านทางคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี และผู้อำนวยการโรงพยาบาลประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

2) เมื่อโครงการวิจัยผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมของโรงพยาบาลประจวบคีรีขันธ์ เลขที่ A002/2558 และได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการโรงพยาบาลประจวบคีรีขันธ์ ผู้วิจัยดำเนินการเข้าพบหัวหน้ากลุ่มการพยาบาล หัวหน้าหอผู้ป่วยแผนกศัลยกรรม เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการทำวิจัย และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.5 การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้ง 2 กลุ่มพร้อมกัน ดังนี้ เก็บข้อมูลในกลุ่มควบคุมเป็นผู้ป่วยที่ศัลยกรรมวางแผนผ่าตัดล่วงหน้า 1 วันก่อนผ่าตัด ในเวลาราชการ และกลุ่มทดลองเป็นผู้ป่วยที่ศัลยกรรมวางแผนผ่าตัดล่วงหน้า 1 วันก่อนผ่าตัด นอกเวลาราชการ

3.5.1 ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1) ในกลุ่มควบคุม เมื่อศัลยกรรมวางแผนผ่าตัดผู้ป่วยล่วงหน้า 1 วันก่อนผ่าตัด ในเวลาราชการ และในกลุ่มทดลอง ศัลยกรรมวางแผนผ่าตัดผู้ป่วยล่วงหน้า 1 วันก่อนผ่าตัด นอกเวลาราชการ ก่อนให้ข้อมูลการให้ยาระงับความรู้สึกโดยวิธีการฉีดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง พยาบาลประจำหอผู้ป่วยทำการแนะนำตัวกับผู้ป่วย ขอความร่วมมือในการเข้าร่วมวิจัย ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และให้ผู้ป่วยลงนามชื่อตามแบบการพิทักษ์สิทธิของผู้ป่วย

2) พยาบาลประจำหอผู้ป่วย สัมภาษณ์ผู้ป่วยตามแบบสัมภาษณ์การรับรู้การให้ยาระงับความรู้สึกโดยวิธีการฉีดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง ความวิตกกังวล และความเครียด ก่อนได้รับข้อมูลจากบุคคลากรทางวิสัญญี และสื่อวีดิทัศน์ร่วมกับคู่มือ

3) ในกลุ่มควบคุม บุคคลากรทางวิสัญญีตรวจเยี่ยมผู้ป่วยก่อนผ่าตัด ดำเนินการให้ข้อมูลการให้ยาระงับความรู้สึกโดยวิธีการฉีดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง ตามขั้นตอน คือ บุคคลากรทางวิสัญญีแนะนำตัว ชักถามประวัติ และตรวจร่างกายผู้ป่วย ให้ข้อมูลการให้ยาระงับความรู้สึกโดยวิธีการฉีดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง เปิดโอกาสให้ผู้ป่วยซักถามข้อสงสัย ส่วนกลุ่มทดลอง พยาบาลประจำหอผู้ป่วยให้ข้อมูลการให้ยาระงับความรู้สึกโดยวิธีการฉีดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลังผ่านสื่อวีดิทัศน์ มอบคู่มือให้กับผู้ป่วยเพื่ออ่านทบทวน

4) ในช่วงเช้าระหว่างเตรียมผู้ป่วยก่อนส่งห้องผ่าตัด พยาบาลประจำหอผู้ป่วย สัมภาษณ์ผู้ป่วยตามแบบสัมภาษณ์การรับรู้การให้ยาระงับความรู้สึกโดยวิธีการฉีดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง ความวิตกกังวล และความเครียดหลังได้รับข้อมูลการจากบุคคลากรทางวิสัญญี และสื่อวีดิทัศน์ร่วมกับคู่มือ รวมถึงประเมินความพึงพอใจในการให้ข้อมูลผ่านสื่อวีดิทัศน์ร่วมกับคู่มือ

5) เมื่อผู้ป่วยถึงห้องผ่าตัด ระหว่างที่ผู้ป่วยรอเข้าห้องผ่าตัด บุคคลากรทางวิสัญญีประจำห้องผ่าตัดพูดคุยกับผู้ป่วย และเปิดโอกาสให้ผู้ป่วยได้ซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับการให้ยาระงับความรู้สึกโดยวิธีการฉีดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง พร้อมอธิบายการให้ยาระงับความรู้สึกโดยวิธีการฉีดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลังให้ผู้ป่วยฟังอีกครั้ง

6) บุคคลากรทางวิสัญญีใช้แบบบันทึกและสังเกตการปฏิบัติตัว เก็บข้อมูลจากแฟ้มประวัติ การสังเกต และสัมภาษณ์ผู้ป่วยก่อน ระหว่าง และหลังการให้ยาระงับความรู้สึกโดยวิธีการฉีดยาชาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง

7) ดำเนินการเช่นเดียวกับข้อที่ 1-6 จนได้กลุ่มตัวอย่างครบทั้ง 30 ราย จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ ครบถ้วนของข้อมูลแล้วจึงนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลตามสถิติ

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่เก็บรวบรวมนำวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science for Windows) อันเป็นลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

3.6.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

1) การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ด้วยการหาค่า ร้อยละ ค่าเฉลี่ย เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยการรับรู้การให้ยาระงับความรู้สึก โดยวิธีการนิตยชาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง ความวิตกกังวล และความเครียดต่อการให้ยาระงับความรู้สึก โดยวิธีการนิตยชาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง ในกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง โดยใช้สถิติ Dependent t-test

2) เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยการรับรู้การให้ยาระงับความรู้สึก โดยวิธีการนิตยชาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง ความวิตกกังวล ความเครียด และการปฏิบัติตัว ก่อนและหลังการให้ข้อมูลการให้ยาระงับความรู้สึก โดยวิธีการนิตยชาเข้าช่องน้ำไขสันหลัง ระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง โดยใช้สถิติ Independent t-test

3) วิเคราะห์ความพึงพอใจ ด้วยการหาค่า ร้อยละ ค่าเฉลี่ย